

PUNJAB VIDHAN SABHA

Monday, the 19th October, 2020

The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhawan, Sector-1, Chandigarh at 11.00 A.M. Mr. Speaker (Rana Kanwar Pal Singh) in the Chair.

OBITUARY REFERENCES

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਬਦੀਅਤਾਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿੱਛੜ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਬਦੀਅਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਗਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਓ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰੀਏ।

ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਲਾਂਸ ਨਾਇਕ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 24 ਜੂਨ, 1993 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅਸਪਾਲ ਕਲਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਮਿਤੀ 30 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਘਾਟੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਖੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਖਦਾਈ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਇੱਕ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਸੈਨਿਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 20, ਤਹਿਸੀਲ ਫਾਲੀਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1942 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਛੱਡੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟੀ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਾਲ 1924 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਾਲ 1942 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਛੱਡੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਪਤੰਗਾ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ 23 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 23 ਜੂਨ, 1924 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸਾਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ...

Mr. Speaker: Just wait. just wait. ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 8 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 27 ਦਸੰਬਰ, 1930 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮਰਾਜ ਮਿੱਤਲ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 18 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 6 ਅਕਤੂਬਰ, 1926 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹਰਿ ਰਾਏਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਾਦੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਲਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਜਾਦੀ ਸਮੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕੱਟੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਦਕਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਅੱਜ ਆਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਦਕਾ ਮਿਲੀ ਅਜਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਧ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਇਹ ਸਦਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਨੂੰ ਭਾਵ-ਭਿੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਪੁਆਰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਗਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸਦਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਧੀਰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਡੀਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਰਹੇ।

ਇਹ ਸਦਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਸਰਦਾਰ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਉਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸੈਂਕੜੇ ਮਿਆਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਜਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਨਰੂਲਾ ਜਿੱਥੇ ਖੁਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਗਰੀਲੇ ਗਾਇਕ ਸਨ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੋਹਣੀ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਜਸਪਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ ਵੀ ਮਿਆਰੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼, ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨੌਬੂ ਰਾਮ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀਜ਼, ਬੈਠੋ ਜ਼ਰਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਦਨ ਬੜੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਦੇ ਪਦਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈਏ। ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਜੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 16 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਦਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਵਿਜ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਵਿਜ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੋੜੀ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਚੌਪਰੀ ਚੈਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮਿਤੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਵਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਣੂਕੇ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਦਨ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਾਫ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਟਰਪਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ, ਹੰਗਾਮੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਨਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਰਿਆ ਚੱਕਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਅਟੈਚ ਕਰ ਲਓ। ਕਾਂਗਰਸ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਵੀ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ongoing agitation ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹਮਦਰਦੀ ਇਸ ਸਦਨ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਹਨ :- ਸਰਦਾਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ, ਸਰਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ, ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ, ਬੇਬੇ ਤੇਜ ਕੌਰ ਪਿੰਡ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ, ਸਰਦਾਰ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹਦੀ ਤੋਂ, ਸਰਦਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸਰੀਂਹ, ਮਹਿਲਕਲਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਭੁੱਲਰਹੇੜੀ ਤੋਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਤ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ ਵੀਜ਼ਆ ਕੁਝ ਨਾਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਨਾਂ ਮਿਸ ਹੋਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਉਹ ਲਿਸਟ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਟੇਬਲ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲੂਡ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦਾ ਨਾਂ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਇਨਕਲੂਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ :-

1. ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਉਮਰ - 70, ਪਿੰਡ ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ
2. ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਉਮਰ - 57, ਪਿੰਡ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ
3. ਸ਼੍ਰੀ ਭਰਤ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ
4. ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਭ ਸਿੰਘ, ਉਮਰ - 65, ਪਿੰਡ ਭੁੱਲਰਹੇੜੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ
5. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਉਮਰ - 63, ਪਿੰਡ ਮਹਿਸੂਦਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ
6. ਸ਼੍ਰੀ ਮੇਘ ਰਾਜ, ਪਿੰਡ ਨਾਗਰੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ
7. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੇਜ ਕੌਰ, ਉਮਰ - 80, ਪਿੰਡ ਵਰੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ
8. ਸ਼੍ਰੀ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਉਮਰ - 57, ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹਦੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਉੱਥੇ ਸਨਅਤਕਾਰ ਬਿੱਗ ਬੈਨ ਐਕਸਪੋਰਟਸ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸੋ, ਮੇਰੀ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮਾਈਕ ਆਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 04 ਮਾਰਚ, 2020 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਤੱਕ ਸਾਡੇ 44 ਕਿਸਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਖਦਕਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਜੀ ਔਰ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦਿਓ ਜੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਟੇਬਲ ਤੇ ਰੱਖ ਦੇਵਾਂ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਸੀਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ।

ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਿੰਟ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਈਏ।

(ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਮੂਹ ਸਦਨ ਨੇ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਲਈ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਸਦਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

*11.13 ਵਜੇ   (*ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਅੱਜ ਸੋਮਵਾਰ, ਮਿਤੀ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਦੇ 12.13 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

-----
*12.13 ਵਜੇ   (*ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਮੁੜ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ।)
ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ।

**PRESENTATION OF THE FIRST REPORT OF THE BUSINESS ADVISORY
COMMITTEE**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਣ ਮੈਂ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

The Committee recommended that the business for the current Special Session be transacted as per the following motion:-

"This House resolves that the current Special Session of the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly) has been called under special circumstances, keeping in view the farmers distress, therefore, during this Session only certain urgent and important Government Business be transacted and no other business whatsoever including Questions, Calling Attention Notices and any other business to be initiated by a Private Member be brought before or transacted in the House during the Session and all relevant rules on the subject in the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly) do hereby stand suspended to that extent.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਆਪਣੀ
ਸੀਟ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ
ਰਿਪੋਰਟ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਜੁਬਾਨਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

The Committee also recommended that the current Special Session be extended for one another day i.e. on 20th October 2020 to transact the following business:-

Tuesday, the 20th October 2020 (10.00 A.M.)	i) Legislative Business; and ii) Motion under Rule 16 regarding adjournment of the House sine die.
---	---

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ, ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪੜ੍ਹ੍ਹ ਲੈਣ ਦਿਓ, ਫਿਰ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

If any Rule/Rules of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly) is/are inconsistent with the above recommendations, that/those Rule/Rules shall stand suspended to that extent.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ (ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ **ਪਹਿਲੀ** ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ **ਪਹਿਲੀ** ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਿਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਿਵੇਂ ਲੈਜੀਸਲੇਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਕਿਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਬੀ.ਏ.ਸੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ)

(ਵਿਘਟ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜੋ ਕੁਝ ਚੇਅਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨੁਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਬਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕਦੋਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਕੀ ਉਹ ਬਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕੱਲ ਨੂੰ 11 ਵਜੇ ਮਿਲਣਗੀਆਂ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਸ਼ਿਓਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਚਲੋ, ਇਹ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੈ ਲੇਕਿਨ 48 ਘੰਟੇ, 24 ਘੰਟੇ, 12 ਘੰਟੇ, 10 ਘੰਟੇ, 8 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਇਹ ਤਾਂ ਦਸ ਦਿਓ ਕਿ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮਿਲਣਗੀਆਂ? ਕੀ ਇਹ ਕਾਪੀਆਂ ਕੱਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ? ਕੀ ਜਦੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਢੁਵਰ ਹੋ ਗਿਆ ਉਦੋਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ? ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਐਸ਼ਿਓਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਰ ਅੱਜ ਇਹ ਕਾਪੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਬੀ.ਏ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਹਾਂ ਜੀ, ਮੈਂ ਬੀ.ਏ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰ, ਇਥੇ ਇਹ ਖੋੜੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿਓਗੇ। ਸਰ, ਜਿਹੜਾ ਕੱਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਿਲ ਆਉਣਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਜਵੀਕਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੀ bad intention ਹੈ?

(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ Business Advisory Committee ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਬੜੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੈਜੀਸਲੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਸ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ੫ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਿਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮਸਲਾ ਬੜਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: (ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਸੁਣ ਲਓ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣ ਲਓ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਖੀਰਲੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਿਹੜੇ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ Constitutional Experts ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਸ਼ਾਵਰਤ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲ ਸਰਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏਗੀ। (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਸ਼ਨ agricultural Acts ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਉਠੇਗੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਰਚਲ;ਕ ਠਜ਼ਾਦਕਦ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫ਼ਾਰਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਗਕਤਰ;ਚਵਜਰਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਹੈ? ਬਾਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਾਈ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਜੀ। ਅੱਜ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਸ਼ਨ ਸੀ regarding Agricultural Ordinance Act, ਇਹ ਅੱਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਮੇਨ ਬਿਜ਼ਨਸ ਹਾਊਸ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਇਹ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸ ਦੇ ਦਬਾਅ ਥੱਲੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ? ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ। ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਧੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਹੈ ਜੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦੁੱਖ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਖੜੇ ਹਨ (ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਖੜੇ ਹਾਂ। ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਐਕਟ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਅਚਿ;ਜਖਿ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਿਲ ਆ ਜਾਏਗਾ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਆਏਗਾ? ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਜਠਬਰਗਵਾਵ ਜਤਤਚਕ ਸੀ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਵਡਾਲਾ ਜੀ, ਵਡਾਲਾ ਜੀ, ਵਡਾਲਾ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਜੀ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ (ਜਾਰੀ)

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਵਡਾਲਾ ਜੀ, ਵਡਾਲਾ ਜੀ, ਸੁਣੋਗੇ ਵੀ? ਬੀ.ਏ.ਸੀ. ਵਿੱਚ..... ਬੀ.ਏ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਬੀ.ਏ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਸ਼ੋਰ) (ਵਿਘਨ) ਬੀ.ਏ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਆਗਿਆ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੱਲ੍ਹੇ ਹੋਵੇਗਾ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵੈਲ ਆਫ਼ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ **** * ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗੇ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਰਾਣਾ ਸਾਹਿਬ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਢੀ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ..... ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਉ..... ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਰਹੀ ਹੈ..... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਮੈਂ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦੀ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਸਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸੈਸ਼ਨ ਕੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ..... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਢੀ) : ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ.....

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ) : ਇਹ ਤਾਂ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਦਿਨ ਐਕਸਟੈਂਡ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ) : ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਦਿਨ ਵਧਾਉਣ ਵਾਸਤੇ..... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ) : ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਸ਼ਨ ਐਡਜਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਦਿਨ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ.....

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ) : ਇਸ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਐਡਜਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਜੋ ਵੀ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਨਾਲ ਸਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ -

ਸਦਨ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਵੈਲ ਆਫ ਦੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ **** * ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ)

ANNOUNCEMENT BY THE SPEAKER REGARDING

PANEL OF CHARMEN

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮਾਂਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 13 (1) ਅਧੀਨ ਮੈਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭਾਪਤੀ ਨਾਮਾਂਵਲੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:-

1. ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੇਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ
2. ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

3. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਵਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਣੂਕੇ
4. ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ

Report of Rules Committee to be re-laid

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਮੁੜ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਜਰਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 232(1) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

Announcement by the Secretary

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਕੱਤਰ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ (ਦਲ ਬਦਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ) ਨਿਯਮ, 2020 ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰੂਆ 8 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ੁਭਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ..... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਕੱਤਰ : .....ਸਪੀਕਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਫਰੋਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਮੁੜ ਰੱਖਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰੂਆ 8 ਦੇ ਉਪ ਪੈਰੂਆ (2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Papers laid on the Table

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਨਾਅਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੱਦ ਨੰਬਰ 7 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਦਰਜ ਪੱਤਰ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

- 1। ਮੈਂ ਸਾਲ 2017-18 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛਮੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਦੀ ਬੈਲੰਸ ਸ਼ੀਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਐਕਟ, 1976 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(6) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 2। ਮੈਂ ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖਿਆਂ ਤੇ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1993 ਦੀ ਧਾਰਾ 35(4) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 3। ਮੈਂ ਸਾਲਾਂ 2017-18 ਅਤੇ 2018-19 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਹੈਲਥ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹੈਲਥ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 21(4) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

- 4। ਮੈਂ ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਰੈਗਿਸਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖਿਆਂ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ (ਵਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 78 (2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 5। ਮੈਂ ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ 53(1) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 6। ਮੈਂ ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ 54(2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 7। ਮੈਂ ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਡ ਦੀ 38ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ਉ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 8। ਮੈਂ ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 39(3) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਗਕਤਕਾਵਵਜ਼ਰਾ ਰੰਵਕਬਰਗਵਤ ਰੰਵੀਕ ਕਰਠਠਜਵਵਕਕਤ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਫਤਿਹਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਸਰਦਾਰ ਫਤਿਹਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਮੈਂਬਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਦੂਜੀ, ਸੱਤਵੀਂ, ਅੱਠਵੀਂ ਅਤੇ ਨੌਵੀਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਫਤਿਹਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਮੈਂ

1. ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;
2. ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

3. ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;
4. ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)
5. ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;
6. ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ; ਅਤੇ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)
7. ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਢੂਜੀ, ਸੱਤਵੀਂ, ਅੱਠਵੀਂ ਅਤੇ ਨੌਵੀਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਦਨ ਮੰਗਲਵਾਰ, 20 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਨੂੰ 10:00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਾਨਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(*12:25 ਵਜੇ ਬ.ਦ.)

(*ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਸਥਾਨਿਕ ਹੋ ਗਈ।)